

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОРГАН НА БЪЛГАРСКИТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА
ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

*Христос възкресе из мъртвих, смъртию смърт поправ,
и суцим во гробех живот даровав.*

Христос воскрес

Мощни акорди от тържествени химни и славословия изпълват тишината на пасхалната нощ. Целият християнски свят ликува и празнува тържеството на Христовото възкресение. Една църковна песен разширява обсега на пасхалната радост, като я отнася не само към всички членове, но и към цялото творение: „Днес всички твари ликуват и се веселят, защото Христос воскрес.“

Възкресението Христово е основа на нашата вяра и на нашата надежда. То е върховният момент в изкупителното дело на Спасителя. Затова светите апостоли поставят възкресението като изходно начало на своята проповед: „Аз ни предадох най-напред онова, което бях и приел, че Христос умря за греховете ни... и че на третия ден възкръсна“ (1 Кор. 15:3-4). Спасителят „умря за греховете ни“, възкръсна, за да даде „Живот на ония, които са в гробовете“. Според библейското учение смъртта е последица от греха: „Защото платката, що дава грехът, е смърт“ (Рим. 6:23), а възкресението на Христа е победа над смъртта и начало на обновения живот в слава (Рим. 6:4). Като знаем и като изповядваме, че Христос възкръсна от мъртвите, вече не умира, (защото) смъртта вече няма власт над Него“, или също явяваме, изповядваме и се възлавяме, че ще бъдем съучастници в Неговото възкресение и ще живеем с Него (Рим. 6:9, 5, 8). Тази вяра е изворът на пасхалната радост, защото тя разкрива за нас нов възможности и ни дава неизчерпани сили да служим на правдата и да възвръщаме свети дела.

В мира на пасхалната нощ се прояви Божествената сила на Единородния Син Божий. С нея Той съкруши коварството на злоците, които поставиха пелта на гроба, победи военната сила на стражата, превъзмогна тежестта на гробната плоча. Ангел Господен като светкавица слеза от небето, пристъпва, отстраня камъка от вратата гробна и слеза възрухото. Слава трус разтърсва земята, и палачите, уплашени и разтърсени, падат като мъртви. Нищо не забави, нищо поставяната при гроба римска стража — нищо не е в състояние да задържи в гроба Овни, който е дошъл на земята да приведе нас „от смърт към живот, от земята към небето“. И не с радост слушаме благоговейно на ангела: „Няма Го тук; Той възкръсна... и днес според, ти обидете на учениците Му, че Той възкръсна от мъртвите и ето, предвара ни в Галилея, там ще Го видите“. След това чуваме и откровенни към жените мироносици поздрав на Възкръсналия: „Радвайте се!... Не бойте се; идете и обидете на братята Ми да идат в Галилея и там ще Ме видят“.

— Радвайте се! Не бойте се!

Пристъпването на Възкръсналия Спасителя в църквата

Преди възкресението Си Възкръсналият Спасителя поръчал на светите апостоли в Галилея да отидат при всички народи и да проповядват Царството Божие, като ги кръстват в името на Отца, и Сина, и Светаго Духа и ги учат да спазват всичко, което Той е заповядал. Като ни дал тази заповед, Исус обещал, че ще бъде с тях през време на проповедническата ни дейност и „през всички дни до свършека на света“ (Мат. 18:19-20). Този думи тържествуват Победителя на смъртта, обещан „с всяка власт на небето и на земята“ (Мат. 28:18), отпраща към Своите верни ученици, а в тяло лице и към всички бени Негови изповедници, за да ги насърчи в тяхното служение на Църквата. С тези думи Той подкрепява неделността Си от обществото на верните, което е „примляри в тялото на Неговата плът, чрез смъртта“ Си (Кол. 1:22); неделността Си от обществото на ония, които пребъждат във вярата „твърди и непоколебими, непоколебани в надеждата на проповядването на всяка подобна твар благовестие“ (Кол. 1:23). Благовестниците и изповедниците на тази вяра са, ап. Павел нарича: „Тяло Христово; което е Църквата“ (Кол. 1:24). На тази Църква, на членове на това тяло според думите на апостола е „открита тайната, скрита от векове и родове“ (Кол. 1:26). Един съществен елемент на тази тайна е Христовото пристъпване с тях и в тях (Кол. 1:27).

Обществото от явярши във Възкръсналия Църквата Христова, където и да се намира по място (географска), когато и да се явярва по време (историческа) — номесто или като вселенска целост — винаги представлява особено общество, различно от всички други общности от хора. Са, ап. Павел дава такава характеристика на това общество (Църквата): „Едно тяло сте и един дух, както сте и призвани към една надежда на вашето спасение; един е Господ, една е вярата, едно е кръстенето, един е Бог и Отец на всички, който е над всички, и чрез всички, и във всички нас“ (Еф. 4:4-6).

Историческият поглед върху живота на Църквата Христова отбелязва един особено важен момент, който е явя-

Празният гроб бележи нова епоха в религиозното и нравственото развитие на човечеството. А тази епоха е пропита от духа на радостта, свободата и мира. Възкръсналият многократно се явява на апостолите и им доказва, че е жив. Оз момента на възкресението Той поръждава Своята Божествена мисия в света не вече като умзен Син Човешки, а като прославен Син Божий. Чрез прославянето на Своето човешко естество Той прославя и нашата човешка природа и ни дава възможност да стигнем синовете Божии (Иван 1:13). По този начин Той ни приближи до Себе Си и до Отца, даде ни благодатна сила да се борим с провратите на зло в света и да бъдем строители на Царството Божие на земята. А Царството Божие по определението на апостола „не е аствие и пите, а правда и мир и радост в Светаго Духа“ (Рим. 14:17). Такава са основните принципи, върху които Възкръсналият Господ иска да възгради човешкото общество, за да бъде то наистина Царство Божие на земята. Спасителят многократно е изтъквал значението на мира за правилното развитие на личността и обществото. Затова в прощалната беседа, като дава последни съвети на апостолите, Той изтъква мира като необходимо условие за успеха на предшестващия ни проповеднически живот: „Мир ви оставям; Мир мир ви давам“ (Иван 14:27). Затова и първият поздрав, който отпраща към тях след възкресението, е: „Мир вам“ (Иван 20:19,26). Възраждането във Възкръсналия Господ са призвани да осъществят този мир в откожеността между хората и народите в света. Този, който победи смъртта и постави началото на новия благодатен живот, ни задължава да възграждаме живота в духа на справедливостта и братската любов. Той стана за нас нов Адам, но не за смърт, а за нов праведен, свят, вечен живот (Рим. 6:12-13, 1 Кор. 15:22, 45).

Такава е основата на пасхалната-радост. Такива са задълженията, които ни възлага победителят злото Господ — да отбавяме греха, който поражда смърт, а чрез правда, мир и християнска любов да утвърждаваме живота. В светлината на тези задължения пасхалната радост получава още по-висока степен стойност. С високото съзнание за възлождания ни от Бога мисия в света нека всички явярши в Христа и в Неговото възкресение името миро да Му принесем славословие. Нека помислим Този, който е обещал да бъде с нас неотлъчно до „сочанание века, да ни даде сили да изпълним своето призвание в света.

Христос Спасителя, както небесните ангели възпяват Гоевото възкресение на небето, удостой и нас с чисти сърца да Те славиам на земята!

лото на нейния устроителен и духовно-благодатен живот — сазването на Са. Дух на апостолите в деня Петдесетница. От този момент Христовото общество започва да расте и да се развива като многоколното дърво. Растат и се развиват пред всичко духовно-благодатните сили в Църквата, назовават в света и го преобразяват.

Църквата се явява в света с необичайна сила, която не може да бъде определена и почувствувана по съпътства без духовен поглед към тайната, която свързва главата, Исуса Христа, с обществото от Негови изповедници, т. е. с членовете на тялото Христово. И ако явява духовен поглед към тази велика „тайна на благовестие“, то не само ще е откровено, но и невъзможно за човека да разбере къде е изворът на необичайната сила на Църквата, на необичайното в духа на Христовите изповедници. Всеки обаче може да проследи външните прояви на тази сила в историческия живот на Църквата. Са, ап. Павел във второто си послание до коринтийците характеризира външната проява на тази сила, която са, апостоли и изповедниците на вярата проявили през време на своята проповедническа дейност, със следните думи: „но във всичко се परिоричава за служители Божии, с голямо постоянство, и скръби, в нужда, в усещане, при рани, в гмания, в скитания, в трудове, в бдения, в пости... при чест и безчестие, при укори и похвали; сматат ни за измамници, но не сме истинни, за непознати, а сме добре познати; сматат ни за умирайки, а ето, живи сме; наказват ни, ала не могат ни умъртви; горючат ни, а ние винаги сме радостни; бегаме сме, а мнозина обогатяваме; нямаме нищо, а всичко притежаваме“ (2 Кор. 6:4-8, 10). С простотата и с динамиката на антигата аполостолът представя решителната борба между тъмнината на езическите суеверии и светлината на евангелската проповед. Тази борба се води в две явярвания. Тя е предя всичко Божия духовна борба, не явярва връща и плът, а против началствата, против властите, против светогуправниците на тъмнината от гол век, против подбесните дехове на злобата“ (Еф. 6:12). Но тази борба се осъществя-

ва при земни услови. Тв се проваќа меѓу Црквата и нејните врагове.

Црквата Христова како Богопочивен организам се е утврдувала во светот преку продолжителна борба со вршениците и вршничките сили, които са се стремела да ја ослабнат и да ја унишката. Но тѓамо во такви моменти, когао враговете на Црквата са ја сметали за мртва, тв се оше по-големи сила е провањала својата живоност.

За да изясни по каква начин Вързкрсалият Спасител, обачен се „свјакта власт на небото и на земјата“, Којто пребјавал во Црквата и ја дава сила, действително против злоото во светот и против неговата сила, св. Иоан Златоуст пишува: „По каква начин дванадесетте прости човеци, живинал при езера и в пустини, не вјидоаат може би никогаш ништо градоно, ништо пазари, решина да отидат против цјалата вселена? Те било по-работо робски страдални. Когао Христос бил заловен, едни от тах се разбјагали, а Петар, како останал, се открил от Него. Как тези, които през време на земнина живот на Исуса Христа не могаа да понесат нападението на злоотите, свез Неговата смрт и погребението, решина да отидат против цјалата вселена, ако Той не бе вързкрсал, ако не беше бедошесал со тв и не беше ги поддрепал? Не можеа ли те да кажат самни на себе си: какво е това? Той не можа да спаси Себе Си, а как ше може да избана нас? Как ше ни подаде рјача за помош след Својата смрт? Той през живота си не покори ништо едни народ, и как ше можеме ние да убедим цјалата вселена, когао възвставаме Неговото име? — Јасно е, ше ако те не биха Го вјидоаат вързкрсал и, ако не биха получили најбодителни доказателства за Неговата сила, не биха се решинали на толкова опасно дело. Как твх и как твхната проповед се отнесла вјидливо всјачки — в свои, и чужди... Тези прости и необразовани рибари победил мздрите, силните, достопочитаните, които се квалели со богатство, слава и всјачко вјидно. Става јасно, ше всјачко това е вјидрението не с човека сила. Таква дела не са по природата на нештата, а сарак вјидната природа. А когао нешто става не по законите на природата, то стои много по-ниско от природата и е необходимо и полезно. Очевидно е, ше те се извршава с Божина сила и помош. Забележете, тргалаат на проповед рибари, майсторни на палатки, митари, прости човеци и мзвстаат против философи и вјучени в словото оратори и за кратко време, твх мношество опачности, когао те надвладил против тв народи и царе, когао делото време и вјидрението се приквотило ни поставала силни речни, когао против твх те опачтели демононе... те победил царете, управниците, народите, племената, градовете, варварите, единаите, философите, ораторите, софистите, писателите, садничката, различните мзренија, безбројните и разнобразни вдовце смрт... Слабите победил силните, дванадесетте — цјалата вселена и това сторил без да употреби оружје. Кој би могнал да каже, ше това е човека дело?“

Така в историјата на вјидмата Христова Црква, в живота на верните Христијан извјидовани, уверението на Вързкрсалии Свн Божий „Аз съм с вас“ е извор на сила в делото на благоветието и в организацијата на плотоу Христово. Това тјало вјидно расте според дадената му Божествена благодат. Дей-ствено на благодатта в Црквата не е вјидно, но действително, реално. Цјалата историја на Црквата, како вјидношото и развитието и организацијата, твја и ввршението и духовно-благодатни живот, е прова на действаващите в неа благодатни сили. Отстранени ан от Црквата действително на благодатта, небото ввршадливо действие в света става необисноимо. Затоа светите аноности, апостолските кљале, отине и учениците на Црквата убеждавали не с човека мздрост, а със силата на варага вја Вързкр-

салии Спасител.

Исусе Христос, Којто е глава на Црквата, сјамствувала нејните членове в духовниот строеж на Царството Божие. Това Негово присрствие в Црквата е изјавението на даденото от Него обещание: „Аз съм с вас през всјачки дин до свършека на света.“ Тези думи бугат вјидно недовисине вја варага с периода, през којто Христос ше пребјавал и единство с Црквата. „Аз съм с вас... до свършека на света.“ От тези думи бихме могаа да добием впечатлението, ше свършека на света ше настане непосредствено след смртта на апостолите. Това впечатлението се подсила и от думите на св. Иоан Богосолоу: „Дена, последно време е. И како твше слушала, ше дае антихрист, и сега са се понавлиа вече много антихристи: от това познаваме, ше е последно време!“ (1 Иоан. 2:18). Садела ли да приедем, ше е правите: „Аз съм с вас... до свършека на света“ и „Дена, последно време е“ како Спасител, така и Неговото вјиднобон ученик уававал на свјесен близина свършек на света? — Не! Вързкрсалият Господ говори на светите апостоли како на представителни на цјалата Црква. В тјакно ншо Тој дава това обещание на всјачки вјидани от јачки времена и обещала да бјде с всјачки твх до свършека на света. А за свършека на света, т. е. „За она ден и час никой не знае, ништо неботе ангели, ништо Свн, а само Отец“ (Марк 13:32). Тојте неизвестен ден Вързкрсалият и Вързкрсалият се на небото Исусе ше пребјавал в Својата Црква, ше я ръководи и през неа ше извршава Својата спасителна мисия в света.

Но, за да пребјавал Христос „вја всјачки вас“, необходимо е деловите Црквата да отговарат на јакон основни квалитетни. Ше посетим само нај-важните от твх.

1. Правилно да вараат в Трјединица Бог: Отец, Свн и Дух Света. Св. ан. Иоан Богосолоу предупреждава: „Вързкрсалии, не са во всјек дин варајте, а изпитвајте духовите, дали са от Бога, защото много мзлперорци се вјива в света. По това познавајте Божина дух (и джјивајна дух) всјак дин, којто изповида, ше е плът и доплъ Исусе Христос, е от Бога. А всјак дин, којто не изповида, а плът и дрощ Исусе Христос, не е от Бога... Којто изповида, ше Исусе е Свн Божий, в него пребјавала Бог, и той — в Бога.“ (1 Иоан 4:1—3, 15).

2. Да приеаат Свещ. Писание и Свещ. Предание како истинско Божествено Откровение. Тазв истина св. ан. Павел е потврдувал по категоричен начин: „Ведичкото Писание е богородиловето и полезно за наука, изобличаване, исправане и наопазаване в правдата (2 Тим. 3:16); и твј, брати, стојте и држете преданијата, които научивше много чрез наше слово, било чрез наше послание“ (2 Тим. 2:15).

3. Да приема учението за Црквата така, како то е формулирано на Црквоните собори — да изповида Ејадата, Света, Сјоборна и Апостолска Црква.

4. Да учествува сјамствено и активно в црквонина живот, како се ползува от благодатните средства, които Црквата му предлага и како сјамствувала за изпълненето на нејната мисия в света.

Присрстието на Вързкрсалии Христос в Црквата не е само невидимо, духовно. Той прјстувала в неа и вјидно, реално — како жертва, която се принаса за нас. Чрез твја безкрвавна жертва, чрез светата Евхаристија, ше опубичае реално с Христа, и това опубичае и нај-важният израз на духовно-благодатни живот в Црквата.

Спасителната мисия, която Црквата Христова извршвала в света било дадена неа, потврдувала, ше Спасителот извршвала даденото обещание: Той е с нас и ше бјде с нас до свършека на света.

Архим. ГОРАЗД

Емаус

Евангелист Лука ни повестува в гл. 24 от своето Евангелие за ввршението на Христа и за вјидането Му пред двамата птуници на път за Емаус. Жените мприсноски сјоборали „на единадесетте и на всјачки останала“ (ст. 9) за оно време на опачиваните сабјати всјачки Христова ученици и други Негови верни последователи останали в Јерусалим. „И ето, двама от твх (т. е. се останалие, б. м.) в стипина станаа да птуваха едн едно село, отстојало на 60 стадини от Јерусалим; името му беше Емаус“ (ст. 13). Имено кљм „останалието“ принадлежала Клеопа и неговај спутник (ст. 18). Когао Исусов Кесарийски говори за Емаус, добива: „От когао бјде Клеопа от евангелието на Лука...“

Намираа за основателни неколку причини, които ше кажат да дам јакон повестии за това селце Емаус. 1. У древните писатели намираме сведенја за две селци с това име. 2. Иаа автор, којто счита, ше јакон от споменатите в евангелијата селци са основани во по-кисно време и от

това било саделано, ше е евангелиста св. писани мношо ползува от времето, което приеаеме дие. 3. Иаа и православни тълкувателни, които дават неправилно објаснени за селцето Емаус, споменато от евангелист Лука.

В евангелијата, в твјај кт. Макавјаска, у Иосиф Флавий и в равнинската литература Емаус се среща оше и под следниве форми: Емаум, Маум, Амаус и Амаус. В провинцијата Јудеја имаао две места, наричани с тези имена.

1. Емаус, којто лежала на дојдоготот от Јерусалим. Тоа Емаус по времето на Јулий Африкан (пач на 3 в. сл. Хр.) бјде наричан Никополс, Созомен (4 в.) пишува: „В Палестина, след како древител Емаус бјде мзлюбонен, бил наричан Никополс преку управленето на Јулий Африкан“. Бж Исусови твк бележи: „В Палестина бил основан град Никополс, којто по-рано бе наричана Емаус, чрез поддрепката на Јулий Африкан“. Тоај имено Никополс е сегашниот Амас. През рјисно време јтв, варае с Гофия, Јидла и Тамна бил заграбен от Касив. Тези итрадове бјваа едни „от нај-силните“ и бјваа центровете на една от единадесетте јудејски топарии, т. е. административни области (Пос. Флавий, Древности XIV, 275; XVII, 291). Тоај Емаус — Никополс, споменаван мношо

... 4. Присилени и мъченици по сърце да върват на всичко що си казала и пророкът! Или тъй гробане за остража Христос и да влезе в светата Сава! (Лука 24:25-26).

ним от Йосиф Флавий и в равнинската литература, бил отдалеч от Иерусалим на 160-170 стади (ок. 30-32 км).

2. Емаус, на северозапад от Иерусалим, който император Веспасиан (72 г. сл. Хр.) направил военна колония. Този Емаус, както се вижда, също така се споменава в равнинската литература. Йосиф Флавий (Юдейската война, VII, 216) говори за него така: „Около това време императорът (Веспасиан, 6 м.) изпрати съобщение до Вас и Лаврий Максим, а пък този беше прокуратор, като запозная да се даде цялата юдейска земя под негово. Защото той, запазвайки за себе си страната, не засели там град лично за себе си, но даде за поселение на 800 освободени от войската място, което се нарича Емаус и отстои от Иерусалим на 30

стади“ (ок. 5,5 км). В някои издания на „Юдейската война“ е посочено 60 стади, но това се счита за по-късна поправка под влиянието на евангелист Лука. По ако надникнем в равнинската литература и по-точно във завладения и явистически Ямуд, то трябва да се предположи, че това близо до Иерусалим място някога е носело еврейското име Моца (скараето от Амоца) — място, до което се излизало, издала — и се намирало във Вениминиото колаво (срви. и Ис. Нав. 18:26). Че това било така, можем да се позове на няколко места из равнинската литература. 1. В Сука (IV, 5) четем: „По каква начин се обяснява заповедта за върбовите клопки (за празник Шатра, 6 м.)? — Под Иерусалим лежи една местност, която се нарича Моца; там се излиза и се избират върбови клопки и се занесат и слагат отстрана на жертвеника“. 2. В явистически Сука (IV, 54) се прибавя: „Шо е Моца? — Равн Тивкума казва: Колония (т. е. Колония, 6 м.) е името му“. 3. Един учредител по Митина изяснява: „Моца е местото Колония“. Иско е, че древното селце Моца, наричано у Ис. Флавий Амаус, починало да се нарича Колония, след като там били поселени от Веспасиан римските ветерани.

Че споменатият от евангелист Лука (ж. 24) Емаус е в Емаус-Никополис, а древното селце Моца, отстояло на 30 или 60 стади от Иерусалим (разликите в разстоянието не се смятат за фатални), можем да се убедим от няколко съображения.

1. Както видяхме Ис. Флавий споменава Емаус, където се поселила военната колония, като едно почти неизвестно място, докато Емаус-Никополис той споменава наред с другите три известни административни центрове.

2. Ис. Флавий никъде не казва, че военната колония на Веспасиан се нарича Никополис, и обратно — за Емаус — Никополис никъде не говори, че е наричана и Колония.

3. Емаус — Никополис бил първи град от Четвероградното, а пък евангелист Лука нарича Емаус „сега“ (гр. κόνιν; ст. 13).

4. Исус и двамата пътника пристигнали в Емаус „първечер“ (ст. 29) и вечерил (ст. 30), след което Клеопа и съпътникът му „а същия час (т. е. веднага, по същото време)“ станали, върнали се в Иерусалим и намерили събирани единнадесет...“ (ст. 33). Ясно е, че всичко това не може да стане, ако двамата Иисусови последователи е трябвало да пътуват отново 30-32 км обратно до Иерусалим и да намерят учениците Христови събирани и разговарящи за случилото се тук през същия ден.

Заключението може да бъде също едно. Клеопа и съпътникът му са отивали в древното място Моца, наречено след това Емаус и още по-късно Колония, намиращо се близо до Иерусалим.

Проф. д-р Б. ПИПЕРОВ

На кого се явил най-напред Спасителят след възкресението

Според евангелиските разкази Възкресеният Христос се явил най-напред на Мария Магдалина. Св. еванг. Марко говори съвсем определено: „Възкриснал рано в първия ден на седмицата, Исус се яви първо на Мария Магдалина, от която бяха изгнани седем беса“. Това свидетелство потвърждават и разказите на евангелистите Матей (28:1, 9) и Йоан (20:11-18).

Църквата е запазила древно благодатно предание, в което се говори за друго явление на Възкресения, станало преди явяването на Мария Магдалина. Според това предание след възкресението Господ се явил най-напред на светлата Си Майка, на която и ангелите съобщили най-напред радостната вест за възкресението на Сина и. Светлата Майка естествено е била най-близна на Господа Исуса Христа. Затова нейното сърце било поразено от скръб, когато видяла на кръста Този, Който родила и отгледала. През дните на Христовите страдания се изпълнило предсказанието на праведния Симеон „и на самата тебе мек не проище душата“ (Лука 2:25). И наистина, хвърляте раня на Разпятия починали на светлата Майка по-голяма болка от тази, която починали месец и стрелата. Господ видял от кръста страданията на Светлата Майка и проповядал към нея нежна синонова любов и грижа, като и поверил на грижите на Свои любими ученици. Като имал предвид това, можем ли да предположим, че Този необичаен Син ще забрави Майка Си в деня на Светата слава? Можем ли да помислим, че Той ще продължи тежките страдания на тази, от която произлежало Си пък и при която намирало утеха в дните на Свои змен живот?

В Иерусалим, в храма Св. Възкресение, и до сега същат местото, на което Възкресеният Спасителят се явил на светлата Си Майка. На това място има католически олтър, посветен на това явление. Това предание, осъществено от поколенията, има за основание несъмнен факт. В своите пасхални песнопения Св. Църква твърде често споменава това събитие

и ту приема ангелското благовестие към Богоматер, ту споменава, че самата ти се явила на Възкресения. В тези песнопения намираме ясно указание за това, че на ангела е било заповядано да съобщи радостната вест за възкресението най-напред на Божията Майка. За втория ден на Пасха към пасхалния канон, който се изпълнява на първия ден, се присъединява друг канон на Св. Богородица, съставен от Теодобит и Йосиф В. съдържанието на този канон е предельно подробно приветствено, което изследът се обвързва към Св. Богородица сутринта в деня на Христовото възкресение. Известен е припевът на светлата песен на пасхалния канон: „Ангелът възнасяване към Богородицата: чиста Дево, радвай се, и пак не кажа: радвай се, защото твоят Син възкресна триднешно от гроба“. Това приветствие, с някои добавки, се повтаря няколко пъти в пасхалния богорочен канон. Така например във 2 стих на 1 песен се казва: „След като видя Възкресеният твой Син и Бгг, радвай се заедно с апостолите, Богоблагодатна“. По-нататък във 2 стих на 2 песен четем: „Изкувай ти, Преноста, която си видяла Бога. Когато си родила по плът, възкресила от мъртвите, както беше казала“. А във 2 стих на 4 песен авторите на канона приканват Богоматер да прославя Този, Когото е видяла „възпълно от мъртвите“.

Защо в светите евангелия не е споменато за това явление на Възкресеният Спасител на Св. Богородица и за ангелското благовестие към нея?

В евангелията изобщо не са споменати много събития от земния живот и от дейността на Исуса Христа. Светите апостоли не са имали за цел да запечатат всичко казано и извършено от Него. От всичко, което Исус Христос е казвал и извършвал през време на Свои змен живот те са записали само онова, което може да послужи на възрастни иай-убожаване яврата в Божественото Му пратеничество и което доказва Неговата Божествена сила и достойнство. Св. еванг. Йоан на две

места в своето евангелие споменава, че не всичко, което Господът са чули от устата на Исуса Христа и не всички Негови дела са записани в евангелията: „И много други чудеса направя Исус пред учениците Си, за които не е писано в тази книга“ и „Има и много други работи, които извърши Исус и за които, ако би се писало подробно, чини ми се, не дая свят не би доbral написани книги“ (Иоан 20:30; 21:25). Заслужава да се отбележи, че св. Иоан прави тези две забележки в края на ония глави, в които разказва за явяването на Исуса Христа след възкресението Му. Пър-

вливши Божествен Младенец в Иерусалим за празник Пасха (Лука 24:1—51). Отбелязано е и нещото присъствие на сватбата в Кана Галилейска, където Исус Христос извърши първото чудо (Иоан 2:1—5). Най-после, евангелист Иоан съобщава, че тя е стояла под кръста Христова, и Разпятието й Син я поверил в гръдите на Своия любим ученик (Иоан 19:25—27). И това е всичко. Несъмнено е, че Божията Майка е била постоянно със своя Син, била е окръжена от Неговото внимание, слушала е Неговите слова и е наблюдавала Неговите чудеса. Поради това тя би могла да съобщи много

„... дай си пръсти тук в аки ръцете Ми; дай си ръката и турн в ребрата Ми; и не биди невярващ, а вярващ“ (Иоан 20:27).

вата забележка е след разказа за явяването на Възкресения Господ в осми ден след възкресението, когато ап. Тодия ма се убеди, че Христос наистина е възкреснал, а втората — след разказа за явяването при Тиверидското море, където било възстановено апостолското достоинство на тръпътя отгряния се от свои Учители Петър. Местото на тези забележки ни дава основание да приемем, че не е записано всичко, което е било известно на апостолите за явяванията на Възкресения Господ.

Във връзка с въпроса защо в светите евангелия не е споменато нищо за явяването на Възкресения на Св. Богородица трябва да забележим, че светите евангелисти изобщо малко говорят за Божията Майка, рядко споменават за нея. След като се удостоили да стане оръдие на Божие промисла за явлощението на Единородния Син Божий, тя като че ли се скрива от историческата сцена и живее в неизвестност. За нея евангелистите говорят най-много, когато описват уславията, при които е станало ражданието на Исуса Христа. След това евангелист Лука говори за нея (без да споменава името ѝ), когато описва отиването на дванадесесто-

материал, който ще завлечи много страници от свещената история.

Очевидно по своята скромност Св. Богородица е избягвала да говори за себе си и да сподели тайната на своя живот. Смирението е било главно и отначално нейно качество. Според собствените й думи Господ погледнал милостиво „унизелостта (смирението) на Своята рабница“ (Лука 1:48), като я избрал да стане местинице на Невместимия. Това смирение тя запазила през целия си живот, както в ден на скърби, така и в момента, когато нейният Син Се прославил чрез възкресението. Тя предпочитала тихия, скромния и средлочеория живот и отбавяла суетата и шумя на светския живот. Светите апостоли се отнасяли с благоговение към нейното необикновено смирение, въздивявали нейните съвети и не говорили за нея, защото знаели, че повече от всичко тя обича мълчанието. Този е причината, поради която те не споменават в евангелията за първото явяване на Възкресения.

Свещ. Б. СТОЯНОВ

Писани великденски яйца

Обичаят да се боядисват яйца вода началото си от дълбока древност. Славяните имали яйцето като източник на живот и го употребявали в тясна връзка с култа към мъртвите, като поставяли на гробовете на покойниците яйца.

И първите християни имали обичая да боядисват за Възкресение Христово червени яйца.

В Православната църква е запазено преданието, че след възкресението на Исуса Христа, светлата равнопостолна Ма-

гдалина, проповядвайки Евангелието в Рим, се явила при императора Тиберия и, поднасяйки му червено яйце, възвестила: — „Христос възкресе“ и писаната истина за Христовото Възкресение и за всеобщото Възкресение.

Първите християни почнали да подражават на света Мария Магдалина, като на Възкресение Христово си подарявали червени яйца. Това въртели тогава християните, вършат го и сега с любов във Възкресения Господ Исус Хри-

етос и за поддържане на британска обич един към друг. — „Един другото да прегарят, да се изловят братя и на тежиджиджидите ни да протрим всичко в място на Вълкресенето“, както се говори в една църковна настална песен.

Особен интерес са представлявали всички онези мотиви, употребавани от славянските народи при украса на великденските яйца. Такива писани великденски яйца с „писалки“ и восък са били интересна проява на българката и са покарвали нейният художествен усет и умение в тази област.

Писането на яйцата е било два вида — яйце с червен фон, наречено „гуруа“, и яйце с бял фон, като разни шарки по тях са били изписвани с умение и характерност на разни орнаменти, символи и изображения, като: рибчетата, паякът, водещите, сплетения, тринайфидова язва, саксии, рашенски птици и др. Празните повета на яйцата били по-плавни с — „Христос възкресе“ или с годината.

По яйцата изобразявали още геометрични фигури, „кризули“ и др. Между тях символично значение имали така наречените „куки“ — свастика. Този тайнствен знак се срещал върху великденски яйца на славянските народи.

Много и разнообразни са били още разтегатите, тератологични и орнаментни мотиви, употребавани при тези украси. Всеки един от тези неопитни за мнозина знаци имал свой един и различен, тясно свързан с времето на великденското яйце. С тях българката е изразявала вървистата, дупната си и отчуждеността си към падащите свт.

Найчесто за изписване на великденските яйца чрез покриване с восък е среден с този употребаван в Индия. Върху чисто бяло, стипосано, леко затоплено яйце се изписвали шарките. Жената, която шарела яйцето до джарала с палеца и показвала, подкрепено с другите пръсти на лявата ръка. Така яйцето се превървало равномерно през доловията по дължината за прясло и равномерно заизупулиране. С дясната ръка джарала „писалката“, вървиста на края с малък кук металически цилиндричен връх, през който се преразрива тънка копринен конец, с лаче върв или пъх с напур, натопен в горещ пчелен мед, се натегнали шарките. За да личат по-добре изтеглените шарки върху чисто бялата

повърхност на яйцето, в бездожливия восък прибавяли малко боров катран.

Така приготвеното яйце се боядисвало в червена боя, получавана от сварено българско дърво (варина). Виесто „варята“ българката употребявала: полски конюши, ривия метини, кора и шишарки от черна ела. Хубави, плимтица портокалова боя се получавала от сирадлика, жълта — от орхова шума, зелена — от хоррина, тъмнокафява — от луковни кори, божова — от семето на захарна тръстика, жълта — от мъх, рашци по северни скали и пр. След като се отстранявал восъкът, върху боядисаното яйце се получавали чисто бели контури.

Боядисването на яйцата ставало и средя вечер, за да се осмислят на Велики четвъртък с червено яйце.

В някои селища, сиесно яйце на Велики четвъртък се шарело в сивия ден с восък разтедено на четри равни части, а по празните повета изписвали осем пръстичета. Това яйце се наричало „четвъртък“. Занаски до в първа на Вълкресение Христово. Когато осемте пръсти кажед „Христос възкресе“, яйцето се джарало в десната ръка на богомошета и той отговаря „Вонстну воскрес“.

Яйцето се оставяло в домашния изюнаст и стовало там до Гергьовден. В този ден, рано сутринта, преди изгрев слънце, бащата или някой от синовете, вземали яйцето и обикаляли всички поети ниви. На най-добре поинаквалата нива в средата било оставяно яйцето, за да се пави повето от градушка. По време на метва, поето намерил яйцето, се считал късметлив.

В семействата, където е имало през годината младоженци приготвяли „Великденски кумови яйца“ или, както та заричали още „лопанчетата“, изплето по тях имало оригинални украси от цветна прежда. Тези яйца се носели от младоженците на кумовете им. В специална малка ковичка били поставяни „лопанчетата“ и до тях по едно било и червено яйце.

В етнографския институт с музей при БАН в София има оригинална колекция от писани великденски яйца, където може да се види творчеството на българката в тази област.

Прот. Дим. ПОПОВ

Първи май — празник на нови победи в борбата за мир

Най-големият и най-обичаванят празник на трудещите се — Първи май — в тази година ще се чествува тържествено по всички краища на земята. Той отново ще бъде истински велик празник, на който трудещите се ще манифестират своята солидарност и ще дадат израза на волята си за установяване на справедливост и мир между всички страни и народи. Велик празник ще бъде той и за ония, които в неравна борба защитават свободата си и искат да живеят в мир.

Тази година Първи май ще бъде посрещнат от нашия трудов народ още по-спонтанно и по-радостно, като тронен празник: празник на международната солидарност на трудещите се, празник на нова голяма крачка към по-заможен живот, празник на победата на миролюбивите сили във Виена.

Между шествията, знамената и размахнатите за подрав ръце сред огромните колони на манифестациите пред празнично украсените трибуни ще прозвучат търпли обещания за нови трудови завоевания.

За по-малко от три десетилетия нашият малък трудолюбив народ, воден от своето народно Правителство, презил удивителен трудов героизъм. Той преобрази облик на нашата Родина. В процеса на мирна съгледателен труд се преобрази и съзнанието на трудещите се. Непреставно расте числото на ония трудови хора, които с високо съзнание за дълг и отговорност подобряват трудовите условия и усъвършенствуват трудовите процеси, за да произведат повече материални блага. Те правят всичко възможно да намалят разхода на материали при производството, да увеличат дневната продукция, да дадат повече къпан, да отглеждат повече птици и животни в своите ферми, да произведат повече дрехи, повече строителни материали, повече домашниски потреби.

Всеки ден у нас се произвеждат машини, издирват се в производството и пават в помощ на ония, които произвеждат продукта от първа необходимост за народа. Трудещите се у нас глеждат на своята трудова дейност като на трудовос,

като на пост в защита на своя мирен живот. Производителници с голяма квалификация, те работят с високо съзнание, че изграждат материално бъдеще на своята Родина.

И те имат право! Така е неизбежният ход на живота. Само чрез мирен труд се изгражда материално бъдеще.

Народите вече ясно са определили своя път — пътя на мирното сътрудничество в името на общочовешкото щастие. Идеята за мир, най-прекрасната и най-човешката идея, е близка на всички трудови хора по целия свят, защото тя се корени дълбоко в сърцата им.

Целта наш народ знае, че за да стане животът ни по-щастлив, е необходим мир. Затова той с всички сили и средства се бори за запазване на мира в света.

Решението на Правителството за изграждане на развито социално-икономическо общество ни дава основание да се доувкуваме още по-радостно на първомайския празник. Трудните хора посрещат с радост това решение и дават тържествени обещания, че ще активизират своя труд, ще произвеждат повече блага, ще съдействуват да стане животът по-щастлив. А това е гаранция за спокоен и мирен живот не само у нас, но и в целия свят. Това е залогът на щастното ра и щастие се основават на равномерния труд на машините, на новите водоелектрически централи, на Дърва атомна край Козмодул. Но най-сигурната гаранция за ошния мир са новите хора с техните героични трудови дела. Гаранция за нашата мир е и беззаветната братска дружба с народите на СССР и с всички прогресивни хора по земята.

Спокоен и единен е народът ни в своя устрем напред, защото той има всички перспективи, защото осъществява великата задача — изграждане на нов, щастлив живот. Тази огромна задача събира като във фокус усилията на трудещите се у нас. Тя ражда огромната неизчерпаема енергия, тя носи и оная сила и радост, с която трудещите се ще извоюват в пълни редни на своя най-голям празник — Първи май.

Свещ. Проф. П. ПРОЗВЪВ

Трудът — свещен дълг на човека

В Библията човекът е представен като трудещ се. Но това е трудът на занаятчията и дребния земеделец. Той така не прилича на организирания и механизирания труд на нашата епоха, че на нас понякога ни се струва, че в Писанието проблемът за труда е малко или дори осмислен. И докогато в Библията ние нямаме точно определение на същността на труда, ние понякога сме склонни да избираме един или друг текст, в зависимост от нашите разбирания и да го тълкуваме съгласно нашите собствени теории. Макар Библията и да не отговори на всички наши въпроси относно труда, но, взета в цялост, тя ни въвежда в същността на труда, показва ни неговия истински смисъл и неговата тежест и ни открива пътя към неговото освобождение от проклятието.

Някои за ценността на труда откриваме в заповедта на Създателя. Възречи твърде разпространена предрасъдка, трудът не е следствие от греха. Преди грехопадението Господ Бог взел човека и го поставил в Едемската градина, за да я обработва и да се припита от нея (Бит. 2:15). Когато в десетте заповеди се говори за почитането на съботата, то преди това се говори и за шестте творчески акта (Исх. 20:8). Образувано предание на сътворението на света в шест дена подчертава, че трудът на човека съответства на Божиата воля и го представя като отобраз на делата на Създателя. Този разказ означава, че създавайки човека по свой образ и подобие (Бит. 1:26), Бог искал да го включи в Своят свят и че като устроил Вселената, Бог дал на човека да господства над нея, да я изпълнява и да я владее (Бит. 1:28).

Естествена ценност на труда. Това е истинската Божиа воля, неизразена никъде в заповедите на закона, нито в скрижалите на завета, нито в Евангелиските заповеди. Това е естествено: трудът е закон на човешкото съществуване (Втор. 6:13); той се вименя като задължение на всеки човек, по-рано дори отколкото той разбира, че е призван от Бога към спасение.

В Библията се показват сурови съждения по отношение на мъжеца по простата причина: мъжецавил няма нищо (Притчи 13:4) и той рискува да умре от глад (Притчи 21:125); нищо по-добро от глад не може да го застави да се труди (Притчи 16:26) и св. ап. Павел не се поколеба полувалкис се от този повод, за да покаже на тези, които не искат да се трудят, как жестоко те грешат: „ако някой не иска да се труди, не бива да яде“ (II Солуи, 3:10). Нещо повече празното има признак на нравствен уналяг. С будни думи е изобразена добродетелната жена в Притчи Соломонови. Цената ѝ се поставя по-високо от бисер. Нейната добродетелност е гаранция за спокойствието на мъжа. Тя е предвидява. Господ е благословил труда ѝ и тя раздава дори на сиромаси. Наглежда домашността в иши и не яде хляба на празности (Притчи 31:27). От друга страна и Библията твърде много се ценя добрата работа, умелето и старанието на орача, ковача или грънчаря (Сир. 28:26—30). Библията е пълна с изразено възхищение пред произведениата на изкуството: гдето дворците на Соломона (III Цар. 7:1—12) и гдето неговия престол — „подобно на който не е имало нито в едно царство“ (III Цар. 10:20), а особено чрез храма на Иаков и Неговите чудеса (III Цар. 6:7, 13—50). В нея безмислено се осъжда ославяването на художаняа прототипи плодоте, но в същото време се ценя неговото учение; показва се негодувание, че много усания са необходими за изработването на „нищо“ (изоплате) (Ис. 40:19; 41:6).

Обществена ценност на труда. Това уждение към труда се ражда не само от въздигането пред постиженията на изкуството, то е основано на твърдо определен възглед за труда в обществения живот и в икономическите отношения. Без механизирания труд и занаятчия „никакъв град, не може

да бъде построен“ (Сирах. 38:32). В основата на мореплаването се съгават: жаждата за печалба, приложението на занаятчията, възпит на провидението (Прем. Солом. 14:2). Такава тревен възглед за труда помага да се разбере — в зависимост от това значение, което придобива всеки от горепосочените фактори — че както злоупотребите, свързани с труда, така и постиженията, са възможни благодарение на него; за пример може да служи мореплаването, който се осмелява „да повери своя живот на най-малкото дърво“ и по такъв начин да завършат творението на Бога „да не бъдат направено делата на Твоята Премарлост“ (Премарлост 14:5).

Тежест на труда. Трудът е основната даденост в човешкото съществуване и именно поради това върху него най-напред падат последствията от греха: „с пот на лицето си ще ядеш хляба си, докато се вършиш в земята, от която си взел; защото пръст си и в пръст ти се върнеш“ (Бит. 3:19). Божието проклятие не се отнася към труда, както не се отнася то и към детераждането. Както детераждането е мъчителна победа на живота над смъртта, така и тежестта на ежедневния труд на човека е цената, която той е длъжен да заплати за властта дадена му от Бога над творението. Тази власт остава в сила, но проклетата заради греха на човека земя се съпротивлява и тя трябва да се усвои (Бит. 3:17). Най-голямото в тези мъчителни усилия (страданията) е това, че смъртта прави тези усилия напрасни, дори когато те се увенчават понякога с блестящи постижения, така е било и със Соломона. „Замото, какво ще има човек от всичкия си труд и грижа на сърцето си заедно се труди под слънцето“ (Екл. 2:22).

Мъжествен и често безплоден труд до сега остава една от тези области, където грехът повече от всякога разпространява своята власт. Производител, напълнено, несправедливостта, алчността, постоянно правят труда не само тежко, но и съсредоточен на невякит и разваляне.

Христос и труда. Няването на Исуса Христа разкрива в светлината на Евангелието парадоксите на труда. В Новия Завет трудът едновременно се възхвалява и като че ли се игнорира или разгледа като нещо имащо значение. Той е прославен чрез примера на Исуса работника (Мари. 6:3) и Сина на работник (Мат. 13:55) и чрез примера на Павла, апостолът се с ричен труд (Денн. 18:3) и гордеещ се с това (Денн. 20:34; I Коринт. 4:12). В Своето Божие обиче, се привежда примера с плащете небесни „докоето нито свят, нито жълът“ (Мат. 6:26), и послите кривоже, които „не се трудят, нито предат“ (Мат. 6:28). Това джкото отношение към труда не е противоречие, а посочва двата полюса в основното християнско отношение към него.

Християнската ценност на труда. Христос — новият Адам, дава на човешкото възможността да възгана висшата на покоренето на Вселената (Евр. 2:5; Ефес. 1:9), като спасил човека. Той и на труда придава пълна ценност. Основвайки го на конкретните изчисления на съществуващата любов, Христос го прави още по-необходим. Разширявайки призиването на синовете Божи, Той разкрива цялото достойнство на човека и труда, който го използва. Той установява пераркия на ценностите за оценка на труда и отношението към него. Основвайки царство, което не е от този свят, но в същото време се намира в него като пълнава завикаса, той възвръща на трудешия се неговото духовно достойнство, издига труда до уroveň на любов към ближния и основава трудовите отношения на новия принцип на братството в Христа. На основание на дадените от Него закони на любовта (Иоанн 14:34), Той задължава да се борим против всякаква егемония и да правим всичко възможно за облекчаване тежестите на онези, които се трудят; но в същото време, въздигайки християните в тайната на Своята смърт и Своите страдания, Той им открива новия смисъл на тези неизбежни трудовости.¹

¹ По Пил да Сорети и Жюа Табо.

ХУДОЖЕСТВЕН ОТДЕЛ

Великден

Слънце, Слънце, Слънце греє
и в душата ми ведрее.
Светъл ден — Великден днес е!
Много радости донесе!

Бог възкръсна на Земята,
Свети, сякаш, и тревата.
Той по нея днес минава
благ с насладната прослава.

Бог отвори небесата
с Пасхата на чудесата.
И с кръвата Си ни спаси:
райска прелест ни дарява!

Весела ИВАНОВА

Клонн в булчина премяна,
пролет весела, засмилна,
итиши път, Бога славни
а потоците добавят:

„Бог възкръсна, мили хора!
Слънце греє из простора.
Смърт със смърт е победена
Вечна радост — отредена.“

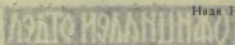
Възкресни, о Боже, в нашите сърца!

Възкресни о, Боже, в нашите сърца!
Замаявали вече чакаме те ний.
Днес бласти надежда в гробници лица
Светлината Твоя да ни озари.

Жадни сме за правда, мир и за любов —
Твоите идеали нема процъфти!
В устрема възвишен на живота нов
злото на земята нека победят!

О, Христе Всеблаг, чуй ни в еда —
Твоят Възкресен'е покажи напред!
Вместо кръви нека да пъфят цвети
в дивните зарви на Твоя свят завет.

Няна Н. ЗДРАВКОВА

Великден

Звъни над родните ни светли стрази
с надежди пълен сребърния звън.
И тръгва пак светът със съгъвни плахи

като дете, събудено от сън,
в сърцето светлина сега да сложи,
да чуе звуци от песента победна
и да застане пак пред Сина Божи
с възторг свещен и с молба последна.

Не гасне Светлината над Голгота
над кръста свят минават векове,
за всяка мъка, болка, всяка рана
Ти, Сине Божи, даде лекове,
а тъмната и черна паст на ада
превърна в живот за всяко живно
и тръгна сила във всяка гранка млада.

От юг отново птици долетват
и всяка над звездото си връжи,
от лек вятрец просторите здияват,
а нежен път по влоните тежи,
отърсени отдавна своя зичен сарей,
и ний вървим с тоя светъл празник
в гърдите с много слънце и копнеж.

... те се плашат. Все търсите Иисуса Назаретца, разпитайте: Той • възкръсна, няма Го тука. Ето мястото, дето бе положен". (Мат. 16:6)

Прот. Илия НИЧЕВ

Възкресеният ЛЪЧ

Драгй земни жителю,
аз смея да ти кажа:

— Не са пречупили гравитата,
когато пориът е във душата,
и в зов дълбок, обърнат си към небесата
Тогана стихава земната гравитата,
на пуд и прах обръща се бедата,
и ти оставаш по-честит,
от тез, които вчера те осмиа.

Затвора пада, събаря се мухасалният над
на твоето изгнание душевно.
А пролетта в душата ти напена:
— Човече, ти си възкресел!

СОЛАНИТА

Христос възкресе

Великденска пош е Църковите камбани бият тържествено и зоват възрастните дружно и с радост да посрещнат най-великия християнски празник — деня на победата над смъртта.

Студено е. Само звелите блещукат и осветяват пъте на тез, които са се отпращили към Божия храм да изживят радостта на Христовото възкресение. И аз съм се отпращила към храма, но върна сама, с наведена глава, с поглед впит в земята. Никой не ме приружаваше... Детето ми е болно, на леаго е. Останах го за малко. Искам и аз да чуя утешителния поздрав „Христос възкресе“ и в мъката си да изживя и аз по своemu пасхалната радост.

По улиците ме настигат и ме замаяват групи от десетки хора, почувствували вече радостта от великото тържество. Пристигам в храма. Той е препълнен от народ. Всички са весели и засмени. Аз заставах до един стълб, наведох глава и усуните ми заплетяха: „Смил се над мене, Боже, спаси детето ми“. Този шепот се отрони от дълбочината на сър-

Минавам изпитание по земния си път,
сълзи отроявам горестни,
но с туй ти ставам по-велик,
ако достойнството те тласка,
а не бушуващите страсти
ва земно шастие и слава...
Тогаз пъфти цвети на твоята душа,
пробудена за шастие вземемо и за свобода.

цето ми. Сад ми чух тих глас, който ми каза: „Бъди търда, както си била досега, и се надявай!“

В това време царските влери се отвориха, и с подобаваща тържественост се отпраща към изхода на храма. Поплъзена от множеството и аз влязох на двора. Стоя пак сама и слушам тържествените песнопения в прослана на Христовото възкресение. Слушам тези химни с търда надежда, че Христос ще се смил над детето ми и над мене. А когато хората тържествено запява „Христос възкресе“ и канбаните възвестава пасхалната радост, обили сълзи по-тока от очите ми... Сама съм. Никой не ме вижда. Всички се прегръщат и с мелукаята на християнската любов си честитат светлото Христово възкресение. Тръвам си за в къщи, пак сама, като пая да не загасне светлината на запалената вошеница. У дома е тъмно. Никой не ме чака. Запалвам кандило и шпта: „Не ме оставяй сама, о Боже, спаси детето ми“. И чужо същия тих глас: „Христос възкресе! Надявай се в вярвай. Христос възкресе!“

Ср. АНДРЕЕВА

ДУХОВНА АКАДЕМИЯ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ — СОФИЯ

Обява

Ректоратът на Духовната академия „Св. Климент Охридски“ известава, че нова студенти за 1973/74 уч. година ще бъдат приемани по следния ред.

Могат да кандидатствуват младежи (отбили военната си служба, подлежащи на увольнение, освободени или отложени) завършили: а) духовна семинария; б) СПУ (средно политехническо училище — гимназия); в) завършили техникума, които дават диплома, позволяваща на притежателя ѝ да следва във висши учебни заведения; г) СПТУ (средни професионални технически училища) като: икономически (търговска гимназия), по механотехника, електротехника, механоелектротехника, по строителство, селскостопански, медицински, ветеринарно-медицински, СПТУ по машиностроение. Средно техническо училище „Хр. Вота“ в София.

Завършилите духовна семинария се приемат без изпит, а завършилите средно светско образование трябва да положат приемни изпит (писмен и усетен) по основните истини на вярата по книгата „Намната вяр“ от Макариополски епископ д-р Николай и архим. д-р Серафим. За кандидатстване със средно светско образование ще има проверка на слуховете и гласовите им данни. Приемният изпит ще се проведе в Духовната академия, София, пл. „Ленин“ 19, на 1 и 3 септември т. г., от 9 часа.

Кандидатствата за студенти трябва да имат примерно поделение, подчертана църковност, благочестие и проведено образование за приемане духовен сан. Не се приемат за студенти лица с противодържавни, противоправни и противонародни прояви.

При Академията има вълен пансион, в който задължително живеят всички студенти като стипендианти на Св. Синод.

Кандидат-студентите подават молба до Ректора на Академията, София, пл. „Ленин“ 19, най-късно до 30. VII. 1973 г.

Към молбата следва да се приложат следните документи:

1. Свидетелство за зрелост (оригинална диплома); 2. Свидетелство за св. кръщение (не билет за раждане); 3. Препоръчително писмо от съответния епархийски архиепископ; 4. Медицинско свидетелство; 5. Младежка, която са отбили военната си служба, освободени, отложени или подлежат на увольнение в началото на учебната година, прилагат необходимите документи; 6. Автобиография.

На молба, към която не са приложени всички по-горе изброени документи, не се дава ход.

Кандидати, по-възрастни от 35 години, не се приемат за редовни студенти в Духовната академия.

Първата учебна година за студентите със средно светско образование е условна — пробна.

Претните нови студенти при записването си подават Декларация — задължително, нотариално заверено, че след завършване курса на студентите със средно светско образование те приемат духовно звание като свещенослужители на БПЦ. В случай, че не сторят това или не завършат Академията, връщат изразходваните за образованието си суми, аелико е лихните.

За 1973/74 уч. година в Духовната академия не се приемат и нови студенти-започници. За такива могат да кандидатствуват спорийски спеменици, завършили духовна семинария, гимназия дъшо и морин, завършили семинарии, гимназии или техникуми (кандидатите със светско образование полугат изписвания приемни изпит), които са на служба по ведомството на БПЦ; за семинаристи най-малко от 1 годи-

на, а за кандидат-студенти със светско средно образование — най-малко от 3 години.

Кандидат-студентите за задочно следване подават молба до Ректора на Духовната академия най-късно до 30. VII. 1973 г., към която прилагат следните документи: 1. Зреlostно свидетелство (оригинална диплома); 2. Свидетелство за

св. кръщение; 3. Препоръка от епархийския архиепископ и 4. Медицинско свидетелство.

Учебните занятия за новата 1973/74 уч. година започват; за студентите-започници — I. IX. 1973 г., а за редовните студенти — 15. IX. 1973 г.

ОТ РЕКТОРАТА

СОФИЙСКА ДУХОВНА СЕМИНАРИЯ „СВ. ИОАН РИДСКИ“

Обява

За приемане на нови ученици през учебната 1973/1974 год.

По решение на Св. Синод в Софийската духовна семинария ще се приемат за идната 1973/1974 учебна година в първи клас 60 ученици в две паралели: едната паралелка с 40 ученика ще бъде от кандидатите до 17-годишна възраст, а другата паралелка с 20 ученика — от кандидатите до 35-годишна възраст.

Първата категория кандидати (до 17-годишна възраст) трябва да имат завършен VIII клас при повдигане в първи е р по (6) и да се отличават с музикален слух. Те подават до Ректора на Семинарията — гара Черепиш, окръг Врачански, молба, която трябва да се получи в канцеларията най-късно до 25 август. Към молбата си те прилагат следните документи: 1) кръщелно свидетелство, 2) Училищно свидетелство за завършен VIII клас, 3) медицинско свидетелство, 4) препоръчително писмо от епархийския си архиепископ.

Кандидатите трябва да имат добър и ясен български език (писмен — преразка и морфологичен и синтаксичен разбор на едно изречение) и по пение — за проверка на слуха. Приемните изпити ще се проведат на 31 август в 8.30 часа сутринта в Семинарията — гара Черепиш, Врачански окръг. Курси на Семинарията се петгодишни.

След като завършат образованието си в Семинарията и след като отбят военната си служба, ако най-късно до навършване на 27-годишна възраст не приемат духовен сан, връщат изразходваната за образованието им сума. Завър-

шените Семинарията могат да следват като стипендианти в Духовната академия.

Втората категория кандидати (до 35-годишна възраст) трябва да имат завършено основно образование (VII или VIII клас) и да се отличават с музикален слух. Семейните от тях и свързните им да не са втеоробрани. Курси на втората категория ученици — 4 тригодишни. Те подават до Ректора на Семинарията молба, която трябва да се получи най-късно до 25 август. Към молбата си те прилагат: 1) кръщелно свидетелство, 2) училищно свидетелство, 3) медицинско свидетелство, 4) препоръчително писмо от епархийския архиепископ.

Кандидатите от втората категория трябва да се явят в Семинарията на 31 август за проверка на слуха.

След като завършат образованието си в Семинарията, ако веднага не приемат духовен сан, връщат изразходваната за образованието им сума.

Приетите в Семинарията ученици от двете категории живеят в пансион и са пълни стипендианти на Св. Синод.

Учебните занятия започват на 14 септември.

На приемните кандидати ще се съобщат официално какви вещи да носят със себе си. На неврътните ще бъдат връщани незабавно документите.

ОТ РЕКТОРАТА

ЦЪРКОВЕН И ОБЩЕСТВЕН ЖЕТОПИС

В ЧУЖБИНА

ЦАРИГРАД. През м. юрт г. г. Александрийският Патриарх Николай III е пребивавал 9 дни в Цариград, където е бил на официално посещение на Вселенския Патриарх Димитрий.

Темата на разговорите на двамата патриарси били проблемите на хуманитарното движение, както и положението на о. Кипър във връзка с възникналата спор между арменския Макарий и тримата епископи на тази страна.

ЛАТИНСКА АМЕРИКА. Под това общо название се разбират 21 независими американски държави, в които официален език е испанският (португалският е само в Бразилия). Общата повърхност на държавите на Латинска Америка възлиза над 20 000 000 кв. км. Политико-обществено положение в тези страни е много комплицирано. Напрежението между различните класи и групировки расте от година на година. Властта и богатствата на континента се намират в ръцете на малцина, а болшинството от населението живее в трудни, често пъти нечовешки за човека условия. За щастие все по-голяма част от работниците и селяните си дават сметка за собствените си сили и разбират каква роля може да изиграе в политическото и обществено поприще, избирателски социализъм. Примерът на Куба е ярно указание за всички страни на Латинска Америка, подбудяйки към въоръжена или пасивна съпротива против тоталитарните правителства на привилегированата класа на едрите собственици и аристократи.

Католическата църква в Латинска Америка обхваща 605 окръга. Латинско-американският католицизъм страда от недоволство на душеспасител, повечето от които са свещеници от другите континенти. Така например през 1969 г. броят на свещениците от другите континенти е бил 23 254, а броят на местните такъв — 21 629. Недостигът за духовни пастори е чувствителен в 130 църковни района са станали повторно мисионерски терени.

Много от епископите на Латинска Америка се връщат

към онези обществено-политически групировки, които служат за благо на народите на този континент и отговарят на спонтанния дух за пълно реализиране на справедливостта в международните отношения. Главните условия на духовенството са насочени към подобрене съдбата на трудещите се. Провеждащата широка акция за борба с безправността, бедността и експлоатацията все повече сблизява народа към душеспасителите, които често свалят неговата съдба, обичайни се на преследване и даже лишаване от свобода.

ЕКВАДОР. По инициатива на епископ Винсенте Цеснероса, заведващ диоцеза Амбато, е била раздалена 2 хиляди хектара земя, собственост на диоцеза, на 90 индиански селища.

АЗИЯ. От 12 до 14 април г. г. Комитетът на епископската конференция в Азия се събрал на своето първо заседание в Хонгконг. Взеи участие 25 епископи от много страни на Азия (Малайзия, Сингапур, Филипините, Индия, Пакистан, Бангладеш, Бирма, Камбоджа, Лаос и Индонезия).

ПАНАМА. Епископите на Панама в папстърно послание по случай Великия пост са се обявили за привърженици на пълната независимост и суверенитет на Панама в зоната на Панамския канал. В това послание епископите изказват своето съжаление, че панамското правителство не подкрепя усилията на църквата за справедлива социална политика.

ВАТИКАНА. Неотдавна Папа Павел VI приел на частна аудиенция ръководителите на издателската къща Сансона, благодарение на чиято старания ще се възобнови издаването на монументалния труд на известния църковен историк Людвиг фон Гастор под заглавие „История на папите“. Този труд наброява 21 тома с 18 хиляди страници. Той е бил изготвен въз основа на документи, намиращи в старите папски архиви и дадени за възползване на автора от папа Лъв XII

